

РЕШЕНИЕ

№ 949

гр. Бургас, 16.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, LIX СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Александър Д. Муртев

като разгледа докладваното от Александър Д. Муртев Гражданско дело № 20212120106144 по описа за 2021 година

Производството по делото е образувано по искова молба на А. Х. А., ЕГН: *****, **, чрез адв. П.Г. от БАК, със съдебен адрес **, срещу Главна дирекция “Изпълнение на наказанията” ** и с която се иска от съда да приеме за установено, че от страна на ответника е допуснато извършването на тормоз и пряка дискриминация в **, изразяващи се в различно третиране и прилагане на двойни стандарти спрямо ищеца, в качеството му на изтърпяващ наказание “****” в **, като е лишен от възможността да комуникира (води разговори) с други лишени от свобода, с което е поставен по признака “лично положение” в по-неблагоприятно положение, в сравнение с останалите лишени от свобода, изтърпяващи същото наказание “****”, при същите условия и обстоятелства в **, а именно на 23.07.2021г., в сравнение с лишения от свобода И. С. и на 13.08.2021г. – в сравнение с лишените от свобода Т. Д., П. Д. М. и А. А. С. Ищецът навежда доводи, че ответникът, чрез налагането на наказания е нарушил безусловното му право да изразява мнение и да го разпространява чрез слово, защитено в чл.39, ал.1 от КРБ. Нарушено било и гарантираното в чл.31, ал.5 от КРБ право на лишените от свобода да бъдат създадени условия за осъществяване на основните им права, които не са ограничени от действието на присъдата им, както и правото му да търси, получава и разпространява информация, обезпечено в чл.41, ал.1 от КРБ. Сочи, че правото на свобода на изразяване е гарантирано чрез прякото прилагане в България на чл.10 от КПЧОС, осигуряващ свободата на изразяване на мнение, включително свободата на всеки да отстоява своето мнение, да получава и разпространява информация и идеи без намеса на държавните власти, както и в чл.11 от Хартата на основаните права на ЕС. Ищецът твърди, че дискриминационните действия и тормоз се изразяват в допускането от страна на ответника ГД “ИН” гр. София на различно

третиране и прилагане на двойни стандарти спрямо него, в качеството му на изтърпяващ наказание “****” в ***, като е лишен от възможността да комуникира (води разговори) с други лишени от свобода, с което е поставен по признака “лично положение” в по-неблагоприятно положение в сравнение с останалите лишени от свобода, изтърпяващи същото наказание “****”, при същите условия и обстоятелства в ***.

В исковата молба се излага, че на 23.07.2021г., около 16.30ч. надзирателят на етажа забранил на ищеца да говори с намиращия се на същото място лишен от свобода И. С.. Проведения между двамата лишени от свобода разговор е класифициран като “Нерегламентиран” само спрямо ищеца, вследствие на което е наказан със Заповед № ***г. на Началника на ***. Ищецът твърди, че на 13.08.2021г., в периода между 15.30 и 17.30ч., надзирателят на етажа му забранил да говори с намиращите се на същото място лишени от свобода Т. Д., П. Д. М. и А. А. С. като проведеният между лишените от свобода разговор отново бил определен като “нерегламентиран” само спрямо него и само той бил наказан със Заповед № ***г. на Началника на ***.

Ангажират се писмени и гласни доказателства.

В законоустановения срок е постъпил писмен отговор от ответника Главна дирекция “Изпълнение на наказанията” – гр. София, с адрес ***, чрез стюрк. Т. Ч.. Ответникът не оспорва пасивната си процесуална легитимация в настоящия процес, като намира искът за родово и местно подсъден на Бургаският районен съд. Ответникът оспорва така предявения иск като неоснователен. Застъпва становище, че от приложените към писмени отговор доказателства – Заповед № ***г. и Заповед № ***г. на началника на *** за налагане на дисциплинарни наказания на ищеца, както и Решение № ***г., постановено по Административно дело № ***г. по описа на БАС, постановено по повод обжалване на Заповед № ***г. се установява по безспорен начин, че ищецът е извършил нарушение на чл.214 от ППЗИНЗС, изразяващо се в нерегламентирани контакти с други лишени от свобода, което е строго забранено от закона, както и неизпълнение разпорежданията на длъжностните лица, отговарящи пряко за охраната и спазването на законовите разпоредби в ***. Сочи, че за това му противоправно поведение е бил санкциониран, като със заповедта са му били наложени 2 бр. дисциплинарни нарушения. Твърди, че наказанието наложено със Заповед № ***г., а именно 2 “извънредно дежурство по поддържане на чистота и хигиената за срок от седем дни” не подлежи на съдебен контрол за разлика от Заповед № ***г., с която на ищеца е било наложено наказание “Изолиране в наказателна килия за срок от три денонощия”. Сочи се още, че в решението по адм. дело № ***г., с която е била потвърдена Заповед № ***г. съдът е изложил достатъчно аргументи, които обосновават и потвърждават противоправното поведение на ищеца, поради което е бил наказан. В отговора на исковата молба се излага още, че в *** не се нарушава нито едно право на лишените от свобода, регламентирано в ЗИНЗС. В тази връзка сочи, че изолацията от свобода е ясно регламентирана в чл.214 от ППЗИНЗС, като забраната ищеца да разговаря с другите лишени от свобода, заключени в килиите си идва пряко от цитираната норма, а не от разпорежданията на надзирателя, който само е припомнил на ищеца, че нарушава закона. Ето защо ответникът намира, че дискриминация не е налице, тъй като на нито осъден,

изтърпяващ наказание “****” не е разрешено да осъществява нерегламентирани контакти с останалите лишени от свобода. Със същите аргументи оспорва като невярно и твърдението на ищеца, че е бил наказан, тъй като търсил и разпространявал информация, изразявал мнение и го разпространявал чрез слово при разговор със затворници, с които се намирал в сходно положение.

В заключение отправя искане искът да бъде отхвърлен като неоснователен, тъй като ищецът не можел да черпи права от собственото си противоправно поведение.

В съдебно заседание, ищецът, чрез назначения му служебен адвокат поддържа исковата молба като застъпва становище, че липсата на представени от ответника доказателства за наложени наказания по отношение на лицата, с които е влязъл в контакт ищецът установяват по категоричен начин тезата за извършена пряка дискриминация.

В съдебно заседание, ответникът не изпраща представител. Депозира молба, с която поддържа заявеното от него становище за неоснователност на иска.

Районният съд, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност, приема от фактическа страна следното:

Предявен е установителен иск с правна квалификация чл.71, ал.1, т.1 от ЗЗДискр., за приемане на установено по отношение на ответника, че на спрямо ищеца е извършено нарушение по чл.5, вр. чл.4, ал.2, вр. ал.1 от ЗЗДискр., представляващо тормоз и проява на пряка дискриминация, осъществена чрез неравно третиране по признака “лично положение”.

Не се спори между страните, че ищецът изтърпява наказание “****” в *** към **, както и че на 23.07.2021г. и 13.08.2021г., ищецът е влязъл в контакт с други лишени от свобода, за което е бил наказан със Заповед № ***г. и Заповед № ***г. на Началника на Затвора. Последното обстоятелство е било обявено за безспорно и ненуждаещо се от доказване с определение на съда от 25.01.2022г.

От представената по делото Заповед на Началника на *** № ***г., се установява, че на ищеца е наложено дисциплинарно наказание “Извънредно дежурство по поддържане на чистотата и хигиената за срок от седем дни”. От съдържанието ѝ се установява, че на 23.07.2021г. в 16.40ч., ищецът осъществил размяна на цигара с л.св. И. С. И.. След като нерегламентираният контакт бил установен от служител на НОС, цигарата била иззета от ищеца. Същият не се подчинил на многократните разпореждания на служителя на НОС да преустанови агресивното си поведение. Видно от съдържанието на заповедта, наказанието е наложено на основание чл.96, т.4, вр. чл.97, т.2, вр. чл.100, ал.1, т.5 от ЗИНСК и чл.101, т.2 от ЗИНЗС, за това че ищеца не е изпълнил задълженията и не е спазил ограниченията, предвидени в закона, осъществявайки размяна на вещи и неизпълнявайки нареждане на длъжностно лице.

От представената по делото Заповед на Началника на *** № ***г. се установява, на ищеца е наложено дисциплинарно наказание “Изолиране в наказателна килия за срок от 3 /три/ денонощия”.

От мотивната част на заповедта се установява, че на 13.08.2021г. в 17.20ч. ищецът е ползвал времето си за почистване на общите помещения в коридора на *** по установен график. Служител на надзорния състав е констатирал, че възползвайки се от времето си за

почистване, ищецът осъществява нерегламентирани контакти с други лишени от свобода, настанени в коридора. Ищецът отказал да изпълни разпореждането на служителя на НОС да преустанови своите действия и проявил грубо и арогантно отношение към надзирателя. Наказанието е наложено на основание чл.101, т.7, във вр. чл.102, ал.2, пр.2 от ЗИНЗС, за това, че на 13.08.2021г. в 17.20ч., А. Х. А. не е изпълнил задълженията и не е спазил ограниченията предвидени в закона, осъществявайки нерегламентиран контакт с други лишени от свобода, като по този начин е нарушил разпоредбата на чл.96, т.3 и т.4, във вр. с чл.100, ал.2, т.5 от ЗИНЗС.

Тези факти кореспондират и на изложените в представеното по делото решение № *** от 11.10.2019г. постановено по адм. дело № ***г. на АС – Бургас, образувано по жалба на ищеца срещу Заповед на Началника на *** № ***г., с което заповедта на началника е потвърдена като законосъобразна. В мотивите си, съдът е приел от фактическа страна, че ищецът на 13.08.2021г. е почиствал общите помещения в зоната за повишена сигурност, докато е бил под наблюдение на служител от надзорно – охранителния състав, като във връзка с почистването, същият е напуснал помещението, в което изтърпява наказанието си. Формиран е бил извод, че наложеното наказание е законосъобразно, тъй като ищецът вместо да почиства общите помещения е влязъл в комуникация с други лишени от свобода, допускайки нарушение на нормата на чл.214 от ППЗИНЗС, предвиждаща задължение за спазване на изолацията от останалите лишени от свобода.

Останалите приети по делото писмени доказателства съдът не обсъжда, тъй като са неотносими към предмета на спора.

При така установеното от фактическа страна, съдът формира следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл. 9 от ЗЗДискр. в производство за защита от дискриминация след като страната, която твърди, че е дискриминирана, представи факти, въз основа на които може да се направи предположение, че е налице дискриминация, ответната страна трябва да докаже, че принципът на равно третиране не е нарушен. Следователно ищецът, който твърди, че е бил жертва на дискриминация, следва да докаже факти, въз основа на които може да се направи извод, че е налице дискриминация, изразяваща се в различно, неравно третиране на лица на основата на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Нормите на ал. 2 и ал. 3 на чл. 4 от ЗЗДискр. съдържат определения на понятията "пряка дискриминация" и "непряка дискриминация". Пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. Непряка дискриминация е поставянето на лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, или на лица, които, без да са носители на такъв признак, съвместно с първите търпят по-

малко благоприятно третиране или са поставени в особено неблагоприятно положение, произтичащо от привидно неутрални разпорежда, критерий или практика, освен ако разпоредбата, критерият или практиката са обективно оправдани с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими. И в двата случая, за да се обоснове извод за наличие на дискриминация по някой от горепосочените признаци, трябва да се направи сравнение между начина, по който лицето, което твърди, че е жертва на дискриминация, е третирано и начина на третиране на други лица, които са в същото или сходно положение, т. е. по отношение на които са налице сравними сходни обстоятелства.

Съгласно чл. 5 от ЗЗДискр., към проявите на дискриминация се приравнява и тормозът на основа на признаците по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., сексуалният тормоз, подбуждането към дискриминация, преследването и расовата сегрегация, както и изграждането и поддържането на архитектурна среда, която затруднява достъпа на лица с увреждания до публични места, като това се явяват допълнителни хипотези, при които засегнатите лица биха могли да търсят защита на своите права с предявяване на искове по чл. 71 от ЗЗДискр.

§1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. дава легална дефиниция на понятието "тормоз", като сочи, че "Тормоз" е всяко нежелано поведение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда.

В настоящото производство ищецът извежда твърденията си за проявено спрямо него дискриминационно отношение представляващо тормоз основан на нормативно въведения признак "лично положение".

В същото време в закона липсва легална дефиниция на този признак. За разлика от останалите изброени в разпоредбата признаци (пол, раса, народност, религия, етническа принадлежност и т. н.) този признак няма и не може да има изначално определено съдържание, но във всеки конкретен случай би следвало да се разглежда от гледна точка на онези същностни за личността белези, които на практика я обуславят като такава и които предполагат еднаквото приложение на закона. Твърдението на ищеца за наличието на такъв същностен за личността му белег, обусловил неравностойното отношение към него, се основава на факта, че е осъден на лишаване от свобода и като доживотно лишен от свобода изтърпява наказанието си във ***, като на процесните дати е бил лишен от възможността да комуникира (води разговори) с други лишени от свобода, в същото затворническо заведение, изтърпяващи същото наказание "лишаване от свобода". В настоящия случай личното и обществено положение на ищеца е обусловено от осъждането му да изтърпява наказание "****", като за процесния период същото е изтърпявано в ***.

Съдът приема, че осъждането на едно лице с влязла в сила присъда на "****" безсъмнено има определящо значение за личностната му характеристика, поради което е възможно да се интерпретира от гледна точка на защитения от чл. 4 ЗЗДискр признак "лично положение". Пряка дискриминация, чрез неравно третиране съставлява по-неблагоприятно такова в сравнение с това на друго лице при сходни обстоятелства, т. е. в настоящия случай

сравнението трябва да е с другите лица, осъдени да изтърпяват наказание "****".

За да се обоснове извод за наличие на дискриминация по някой от горепосочените признаци, трябва да се направи сравнение между начина, по който лицето, което твърди, че е жертва на дискриминация, е третирано и начина на третиране на други лица, които са в същото или сходно положение, т. е. по отношение на които са налице сравними сходни обстоятелства. Санкционираният от закона вредоносен резултат се изразява в поставянето на отделни лица или категория лица в по-неблагоприятно положение от други при сравними сходни белези. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обусловен/обвързан именно от защитен признак. В този смисъл не е достатъчно да се установи неблагоприятно третиране на определено лице или лица, а е необходимо да се докаже още, че това неблагоприятно третиране е извършено по някой от признаците, очертани в [чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр.](#), като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното третиране и причината за него, която при всички случаи следва да се изразява в признак по цитирания [чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр.](#) Заклучението за наличие на дискриминационно отношение може да се направи тогава, когато са налице доказателства да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна страна, така и по отношение на субектите. Така на доказване в настоящото производство подлежат следните обстоятелства: налице ли е разлика в третирането и то неблагоприятна; случай за сравнение; кой е признака, предмет на защита; причинна връзка между неблагоприятното третиране и защитения признак.

В настоящия случай не се установи наличието на горепосочените обстоятелства – нито твърдяната от ищеца неблагоприятна разлика в третирането, нито причинно-следствена връзка между дискриминационно отношение и защитения признак.

Съгласно разпоредбата на чл.96, т.3 и т.4 от ЗИНЗС, лишените от свобода са длъжни да спазват установените за тях правила (т.3) и изпълняват точно нарежданията и заповедите на съответните длъжностни лица.

Съгласно чл.97, т.2 ЗИНЗС, на лишените от свобода е забранено да вземат, заемат, продават, купуват, даряват и заменят помежду си вещите, с които разполагат.

Съгласно чл.213 ППЗИНЗС, осъдените на *** се настаняват в отделни затвори или в отделения на другите затвори в обособени зони с повишена сигурност. Те се държат в постоянно заключени помещения при засилен надзор и охрана. Участието им в колективни мероприятия е само с осъдени от същата категория.

Съгласно чл.214 ППЗИНЗС изолацията на осъдените на *** от останалите лишени от свобода се спазва и при конвоиране, лечение, свиждане, престой на открито и други случай на напускане на помещението.

От приетите по делото доказателства се установява, че на 23.07.2021г. спрямо ищеца е било наложено дисциплинарно наказание, за това, че същият е нарушил правния запрет установен в разпоредбата на чл.97, т.2 от ЗИНЗС, като е извършил неправомерно размяна на цигара, предадена му от друг лишен от свобода – И. И., както и заради неизпълнение на разпореждане на длъжностно лице. В мотивната част на заповедта не се

съдържат данни, ищецът да е бил наказан дисциплинарно, заради осъществена непозволена вербална комуникация (разговор) със друг лишен от свобода. Ето защо твърденията в исковата молба, че наказанието е било наложено, заради проведена между лишените от свобода комуникация съдът намира за недоказани, а оплакването на служебния защитник, релевирано в исковата молба за нарушение на основните права на ищеца, регламентирани в чл.31, ал.5, чл.39, ал.1 и чл.41, ал.1 от КРБ, съдът намира за неоснователно. В заповедта са конкретно и изчерпателно посочени фактическите и правни основания, въз основа на които на ищеца е наложено дисциплинарното наказание и същите не са свързани с проведения от ищеца словесен контакт. Налага се извода, че длъжностното лице е действало в изпълнение на своята компетентност, като извършените от него действия, както и издадените впоследствие заповеди от началника на затвора заповеди не са имали за цел или резултат накърняване на достойнството на ищеца, а са били насочени към преустановяване на допуснатото нарушение и превъзпитанието на ищеца към спазване на установения в пенитенциарното заведение ред уреждащ ползването на притежаваните от затворниците движими вещи.

Ето защо, при тези данни се налага извода, че спрямо ищеца на 23.07.2021г. не е оказано по-неблагоприятно въздействие, въз основа на твърдения от него защитен признак, в сравнение с другия лишен от свобода - И. С., както и че по отношение на двамата, в качеството им на изтърпяващи наказание лишаване от свобода в *** не е бил нарушен принципа на равно третиране.

Събраната по делото доказателствена съвкупност не обосновава извод за допуснато неравно третиране на ищеца спрямо други лишени от свобода и на втората посочена от него дата – 13.08.2021г. С оглед на това, че по време на извършване на нарушението, ищецът не се е намирал в килията си, а е осъществявал задължения по почистване на общите помещения в коридора на *** в ***, съдът намира, че обстоятелствата, при които е бил поставен, в сравнение с останалите лишени от свобода на етажа не са били сходни. Установено е, че А.Х., в качеството си на инициатор е влязъл в комуникация с други лишени от свобода, а впоследствие не се е подчинил на разпореждания на длъжностното лице от надзорния състав, с което е допуснал нарушение на нормите на чл.214 ППЗИНЗС и чл.96, т.4 от ЗИНЗС. Извършените от длъжностното лице действия, както и последващото наказване на А.Х. със издадената по този повод Заповед № ***г. са преследвали легитимна цел по преустановяване на нарушението и превъзпитаване на ищеца към спазване на дисциплината в затворническото заведение. Ищецът е бил наказан дисциплинарно, именно във връзка с нарушението на цитираните по-горе разпоредби, а не поради факта на осъществени от него разговори с други лишени от свобода, както се твърди в исковата молба. Логическото тълкуване на чл.213 и чл.214 ППЗИНЗС в тяхната взаимовръзка, води до извода, че същите съдържат в себе си предписание до лишените от свобода да спазват правило на изолация при напускане на обитаваните от тях помещения, поради което настоящия състав счита, че този правен запрет не е бил в сила по отношение на лицата Т. Д., П. Д. М. и А. А. С. с които ищецът е разговарял към момента на осъщественото от него дисциплинарно нарушение, тъй като данните по делото са

еднопосочни, че тези лишени от свобода са се намирали в килиите си. В заключение, настоящия състав приема, че въпреки осъщественият вербален контакт между ищеца и намиращите се на етажа по същото време, лишени от свобода Т. Д., П. Д. М. и А. А. С., последните не са допуснали нарушение на ЗИНЗС, което да предполага санкционирането им от затворническата администрация, доколкото вече са се намирали под пълна изолация. Ето защо и липсата на представени доказателства в тази насока от ответника е ирелевантно за изхода на спора и не обосновава извод за осъществен от него диференциран подход при налагане на дисциплинарни наказания.

Предвид гореизложеното съдът намира, че не е осъществена пряка дискриминация спрямо ищеца по смисъла на чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., тъй като не е налице по-неблагоприятно третиране на същия, спрямо другите лишени от свобода в затвора, в който изтърпява наказанието си "****". Не се доказва и извършен тормоз спрямо ищеца по смисъла на чл.5 от ЗЗДискр., тъй като по делото по безспорен начин бе установено, че именно ищеца с противоправното си поведение е създал обективни предпоставки за налагане на дисциплинарно наказание и същото не е било самоцел на затворническата администрация.

По изложените съображения предявеният иск се явява неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК ответникът Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", гр. София има право на присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение с оглед искането, заявено в отговора на исковата молба, чийто размер съдът на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, определя на сумата от 100 лв.

Възнаграждението на назначения от съда процесуален представител на ищеца следва да бъде заплатено по реда на чл. 37 и сл. ЗПрП.

По изложените съображения, Бургаският Районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявеният от А. Х. А., ЕГН: *****, изтърпяващ наказание "****" в *** против Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", ***, иск с правно основание чл. 71, ал. 1, т. 1, във вр. с чл. 5, вр. чл.4, ал.2, вр. ал.1 от Закона за защита от дискриминация – за приемане за установено, че от страна ответникът Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", гр. София е извършено нарушение на чл. 5, вр. чл.4, ал.2, вр. ал.1 от ЗЗДискр., изразяващо се в тормоз и пряка дискриминация в ***, чрез различно третиране и прилагане на двойни стандарти спрямо ищеца, в качеството му на изтърпяващ наказание "****" в ***, като е лишен от възможността да комуникира с други лишени от свобода, с което е поставен по признака "лично положение" в по-неблагоприятно положение, в сравнение с останалите лишени от свобода, изтърпяващи същото наказание "****", при същите условия и обстоятелства в ***, а именно на 23.07.2021г., в сравнение с лишения от свобода И. С. и на 13.08.2021г. – в сравнение с лишените от свобода Т. Д., П. Д. М. и А. А. С.

ОСЪЖДА А. Х. А., ЕГН: *****, изтърпяващ наказание "****" в ***, да заплати на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", гр. София, юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Бургас в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бургас: (П)